

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-09-14

Diarienummer: KS2021.0038-11

Handläggare: Sofia Laage

Mötesanteckningar Rådet för funktionshinderfrågor 2021-09-14

Tid och plats: tisdagen den 14 september 2021, kl. 9-12 digitalt via Teams

Deltagare: Ulla-Britt Hagström (L) (ordf.), Maria Hjærtqvist (S) (v.ordf.), Marie Göthe, Ing-Britt Andersson, Viola Lindén, Rebecka Thilén (SMS) och Sofia Laage (sekr.).

1. *Mötets öppnande*

Ordförande Ulla-Britt Hagström förklarade mötet öppnat.

2. *Föregående protokoll*

Rådet gick igenom föregående mötesprotokoll (sammanträde Rådet för funktionshinderfrågor den 30 april 2021).

3. *Information kring tidsintervall vid övergångsställen*

Peter Svensson, trafikingenjör, informerade rådet om tidsintervallen vid övergångsställena i Skövde kommun. Han berättade att de följer svensk standard vilket innebär att de är inställda på att lysa grön gubbe i 14 sekunder vid de ställen som har mittrefug. Saknas mittrefugen så är övergångsställena inställda att lysa grön gubbe i 17 sekunder. Svensson informerade att det finns en möjlighet att förlänga tiden med 3 sekunder, men det är viktigt att ha med sig att hela trafikflödet påverkas vid sådana förändringar. De flesta övergångsställena i Skövde kommun har mittrefug, så möjligheten finns att vänta vid mittrefugen på ny grön gubbe om det upplevs att tiden är för snäv.

Marie Göthe ställde frågan om de fått många synpunkter på att rullstolsburna och synskadade inte hinner över med de tidsintervallen som är idag. Svensson svarade att det är sällsynt med synpunkter kring detta. Göthe berättade att det i referensgruppen framkommit svårigheter i att hinna över innan det slår över till rött, speciellt vintertid med väglaget som råder då.

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-09-23

Diarienummer: KS2021.0038-11

Handläggare: Sofia Laage

Ulla-Britt Hagström lyfte frågan om funktionsnedsattas perspektiv vägs in i planeringen vid övergångsställen och liknande. Svensson insisterade på att så är fallet, att det är som en röd tråd som följer med i bygghandlingarna. Kommunen kan alltid bli bättre på den här punkten, och det är något som ständigt ses över.

Rebecka Thilén undrade om det är meningen att rullstolar, cyklister och gående med barnvagn ska trängas på samma yta vid övergångsställen. Svensson svarade att så är fallet, det finns tyvärr inte plats att separera alla trafikslagen. Nu när det är många elcyklar i trafiken som går mycket fortare än vanliga cyklar så blir det en annan risk när de ska trängas med övriga trafikanter vid övergångsställen. Denna riskfaktor är något som kommer behöva hanteras längre fram.

4. Information om bidragsutredningen

Camilla Hammarström, fritidskonsulent, presenterade bidragsutredningen för rådet. Kultur- och fritidsnämnden har redan antagit de nya kriterierna. I oktober ska utredningen tas upp i kommunstyrelsen och förhoppningsvis är den beslutad i kommunfullmäktige i november.

Funktionshinderföreningarna får ett identiskt lika stort bidrag som ungdomsföreningarna. Bidragen fördelas dels på antal aktiviteter i föreningen, dels antal medlemmar. Aktiviteten behöver inte äga rum i Skövde, men det är viktigt att de loggas för att kunna få bidrag. Budgeten för nästa år kommer läggas nu i höst. I utredningen framgår att hela budgeten betalas ut till föreningarna, vilket är nytt jämfört med hur det tidigare har hanterats. Sista ansökningsdag för bidrag är 10 maj. Alla föreningar behöver söka om för att få bidrag. Det är viktigt att föreningsregistret är uppdaterat med rätt uppgifter.

Hagström lyfte frågan om alla bidrag slagits samman. Ska exempelvis utvecklingsbidraget på 90 000 kr flyttas över till er? Hammarström svarade att tanken är att det ska hanteras på detta sätt, men inget är beslutat ännu.

Hjärtqvist undrade om det bara är aktivitetsstödet som diskuterats eller om lokalbidraget även lyfts i utredningen. Hammarström berättade att lokalbidraget har diskuterats men det kommer troligtvis se ut som innan, inget blir ändrat för funktionshinderföreningarna i den frågan.

Hammarström berättade vidare att de har varit extra lyhörda för de som är funktionsnedsatta. För denna grupp finns ingen begränsning för antal aktiviteter per vecka som kan beviljas bidrag, till skillnad från ungdomsföreningarna där det finns en gräns. Förhoppningsvis kommer det framöver bara vara en väg in till kommunen för att söka bidrag, vilket underlättar för alla parter.

5. Information om de kommunala bolagen

Ulrica Johansson, kommunalråd samt ordförande i Skövde Stadshus AB, informerade rådet om de kommunala bolagen. Skövde Stadshus är moderbolaget för de kommunala bolagen. De kommunala bolagen är:

- AB Skövdebostäder
- Skövde Energi AB
- Kreativa Hus Skövde AB
- Next Skövde Destinationsutveckling AB
- Skövde Flygplats AB
- Balthazar Science Center AB

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-09-23

Diarienummer: KS2021.0038-11

Handläggare: Sofia Laage

- Science Park Skövde AB

Bolagen omsätter tillsammans 714 miljoner kronor och har 177 anställda i dagsläget. Johansson berättade att Skövde Stadshus AB bildades 2010 som ett led i att förbättra styrningen av dotterbolagen, få en fördjupad samordning samt möjlighet till resultatutjämnning inom koncernen. Det är viktigt att alla bolagen arbetar tillsammans, för de har ett gemensamt ansvar att ge medborgarna en god service dygnet runt.

Johansson berättade lite kort om varje dotterbolag och vilket stort omställningsarbete de gjort under pandemin. Policys som antas i kommunen gäller även för de kommunala bolagen. Moderbolagets uppgift är att följa upp och se till att bolagen följer de direktiv som gäller.

Hagström lyfte frågan om var och i vilka kommunala bolag som funktionshinderfrågorna kan få ta plats och ge sina vinklar. Johansson svarade att alla bolag berör alla människor.

6. *Information om elevhälsan och hur de arbetar med funktionsnedsatta*

Tony Johansson, avdelningschef elevhälsan, presenterade elevhälsans arbete med funktionsnedsatta. Inom elevhälsa ingår skolläkare, skolsköterska, psykolog samt kurator. Johansson berättade att de även har två logopedier anställda som arbetar med elever som behöver lite extra stöttning. Han betonade att ingen diagnos behöver vara fastställd för att en elev ska få rätt stöttning. Det är av största vikt att insatsen görs om eleven har ett behov av detta, diagnos eller inte. Skolan ska vara tillgänglig för alla, och avsteg görs för de elever som eventuellt inte klarar alla mål.

Johansson informerade rådet om hur de jobbar med tillgängliga lärmiljöer och att skillnader på barns olika förutsättningar märks tydligare ju äldre de blir. Målet är att inkludera alla, men det betyder inte att klassen ska vara samlad i ett rum hela tiden utan snarare att inget barn ska känna sig exkluderad. Skolan ska även hjälpa eleven att utforma färdigheter som inte betygsätt. Det handlar om sociala funktionsförmågor, till exempel turtagning. Det är en utmaning för lärarna att hitta en nivå för eleverna där de klarar det med stöd. För vissa elever kan det innebära att skolan behöver göra extra anpassningar för att möta eleven på deras nivå. Nästa steg, om det inte fungerar, är att utreda eleven för särskilt stöd. Det är en omfattande process, och det optimala är om skolan istället hittar rätt anpassningar för eleven. Det viktigaste är att vara lyhörd för både eleven och vårdnadshavarna gällande anpassningar, och i slutändan är det rektorn som tar beslutet. De som arbetar inom elevhälsan är inte utbildade lärare, utan deras uppgift är att ge ett annat perspektiv på eleven.

Marie Göthe lyfte frågan om den nya barnkonventionen har inneburit att vårdnadshavarna är mer påstridiga än innan gällande sina barns rättigheter. Johansson besvarade frågan med att de alla flesta vårdnadshavare är sympatiska och trevliga trots att de har tuffa utmaningar med sina barn. Elevhälsan utgår alltid från barnens bästa, speciellt när det kommer till att fatta tuffa beslut.

Rådet undrade även om Johanssons roll hade ändrats under pandemin. Johansson svarade att alla i hans team har fått göra snabba omställningar, bland annat genom att upprätta digitala mottagningar för elevhälsan. Pandemin har ökat på de administrativa uppgifterna. Ett exempel på detta är gurgeltesterna som visat sig vara administrativt krångligt. Johansson berättade vidare för rådet att vissa elever inom NPF-spektrat har mått väldigt bra av hemundervisning under pandemin, för de har kunnat spara på sin energi på det

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-09-23

Diarienummer: KS2021.0038-11

Handläggare: Sofia Laage

sättet. Han betonade att det är något som elevhälsan ska ta med sig, genom att exempelvis låta dessa elever få vara delaktiga på skärm under vissa lektioner.

7. *Återkoppling kring länsstyrelsens konferens*

Marie Göthe som deltog på länsstyrelsens konferens Barn- och funktionsrätt, återberättade för rådet vad som diskuterades under dessa två halvdagar i september. Det var en väldigt givande konferens. Flera konkreta exempel gavs på hur ett barn- och funktionsrättsarbete kan förenas hos kommuner och regioner. Det har konstaterats att elever med funktionsnedsättning har lägre trivsel och högre frånvaro. Under pandemin har dessa elevers fritid påverkats, då de haft färre aktiviteter att välja på. Dessa elever upplever kaos i större utsträckning än andra. Distansundervisning har förbättrat situationen för vissa elever med funktionsnedsättning medan andra har fått det sämre. Under konferensen så betonades vikten av att lyssna på barn med funktionsnedsättning och lyfta fram deras synpunkter, då dessa kan skilja sig avsevärt från barns synpunkter i allmänhet.

8. *Information kring våld mot utsatta kvinnor med funktionsnedsättning under pandemin*

Elisabet Hätting, biträdande verksamhetschef Kvinnohuset Tranan, berättade för rådet lite övergripande om organisationen. Hon har arbetat i organisationen sen 2006, och även varit verksamhetschef under ett par år. Organisationens består av 8 anställda, en styrelse och 14 volontärer som stöttar upp under helger och vid behov. De bedriver stödjande arbete i form av skyddat boende, öppen samtalsmottagning och jourverksamhet för kvinnor och barn som utsatts eller riskerar att utsättas för våld samt deras anhöriga. De har tre satellitlägenheter samt ett kollektivt boende för skyddat boende. En av lägenheterna är helt handikappanpassad och har plats för eventuell medföljande personlig assistent. På den öppna samtalsmottagningen är det ett hårt tryck i dagsläget, och en heltidstjänst arbetar bara med detta. Under pandemin har de fått frigöra en av lägenheterna för att använda som backup vid eventuellt covid-utbrott i kollektivboendet.

Kvinnohuset Tranan tillhör riksförbundet Unizon, och Hätting trycker på vikten av att alla inom organisationen arbetar mot samma vision, dvs. ett jämställt samhälle fritt från våld. De funktionsnedsatta är en extra utsatt grupp, och tyvärr förekommer det mycket våld mot funktionsnedsatta. Det är inte alltid de vet om att de är utsatta för brott. Korta frågor och försöka se bakom vad de säger är något man behöver tänka extra på för att få fram hur denna grupp har det. Hätting rekommenderade rådet att se filmen Dubbelt utsatt, som handlar om våld mot kvinnor med intellektuell funktionsnedsättning. På frågan om våld mot kvinnor med funktionsnedsättning har ökat under pandemin ansåg Hätting att det är en svår fråga att svara på. Eftersom nästan all kontakt sker via telefon under pandemin så framgår inte alltid om kvinnan som ringer in har någon form av funktionsnedsättning.

Marie Blåder, avdelningschef vuxenavdelningen på socialtjänsten, redogjorde för rådet hur de arbetar med relationsvåld. De har tagit ett omtag i den här frågan sedan två år tillbaka, även om det alltid är en fråga de jobbar med. I samband med omtaget har de ställt en fråga till alla som besökte socialtjänsten om de upplevt våld i någon form, som ett led i att upptäcka och erbjuda hjälp till våldsutsatta. Enligt ny lag ska socialtjänsten även jobba med våldsutövare. De har en särskild behandlingsmetod som de utgår ifrån. Varje år söker socialtjänsten medel från Socialstyrelsen, för våldsutsatta i nära relationer. Tyvärr får de oftast besked så sent så medlen är svåra att förvalta på bästa sätt. De får inte spara medlen till nästa år, vilket begränsar möjligheterna ytterligare.

Malin Strand, enhetschef vuxenavdelningen, berättade för rådet att de i dagsläget har två handläggare som arbetar heltid med människor som upplevt våld i nära relationer.

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-09-23

Diarienummer: KS2021.0038-11

Handläggare: Sofia Laage

Kommunen kan erbjuda dessa människor skydd eller samtalsstöd. Kommunen tar hjälp av bland annat kvinnohuset Tranan. Strand informerade att kvinnor med funktionsnedsättning är beroende av människor på ett annat sätt och vågar inte alltid berätta att man är utsatt för våld. Det är svårt att få dessa kvinnor att öppna sig. Här försöker kommunen arbeta med att kunskapen sprids inom sektorerna så att fler av dessa kvinnor får en möjlighet att öppna upp sig om sin situation.

Hjärtqvist lyfte frågan om någon form av förebyggande arbete sker i skolan. Strand svarade att det är inget som görs från socialtjänstens håll, men att skolan själv arbetar mycket med värdegrundsfrågor. Hätting flikade in att Kvinnohuset Tranan utbildar och informerar på gymnasierna ibland. Mellanstadiet skulle behöva samma information eftersom våldet bland yngre har ökat, men tiden räcker inte till för det tyvärr.

Strand berättade att det varit ett ökat anmälningssflöde om våld på senare tid, men det är svårt att veta om det beror på pandemin. Det är inte så att dessa människor utsätts för våld bara för att pandemin kom, men följderna av att fler är hemma på grund av pandemin kan troligtvis ha bidragit till att våldet ökar. Socialtjänsten har utbildat sitt mottagningsteam som arbetar med våldsutövare, men de ser en svårighet i att motivera de som utsätter andra för våld att gå dessa utbildningar som ett led i behandlingen. Strand berättade att de under året haft några få som uttryckt att de önskar få behandling, men ingen av dessa har fullföljt det.

9. *Information om aktuellt läge i beredning medborgare och folkhälsa*

Marianne Gustafson, ordförande i beredning medborgare och folkhälsa, gav rådet en återkoppling om nuläget i det folkhälsopolitiska programmet. Gustafson redogjorde för det täta arbetet tillsammans med regionens sjukvårdsnämnd där Gunilla Druve Jansson är ordförande. De kommer ha täta möten under hösten för att ta fram riktlinjerna inför nästa år. Människohandel samt arbete för att förebygga våld är frågor som det folkhälsopolitiska programmet kommer arbeta särskilt mycket med.

Gustafson betonade vikten av samarbete för att kunna arbeta strukturerat, och tog råden i kommunen som ett exempel. Det är viktigt att ta vara på det som tas upp i råden och arbeta vidare med frågorna i det folkhälsopolitiska programmet. Detta är något som kommer ses över i samband med frågan hur politiken ska arbeta nästa mandatperiod.

Rådet lyfte frågan om att det är dubbelt så många långtidsarbetslösa bland de funktionsnedsatta, trots att de funktionsnedsatta i större utsträckning har en gymnasieutbildning jämfört med andra. Gustafson svarade att hon tar med sig frågan och hon kommer stämma av med organisationen om frågan redan arbetas med någon annanstans. Att ha ett arbete tillhör i allra största grad folkhälsa.

10. *Övriga frågor*

Thilén hade tagit fram förslag på flera utbildningar från Länsstyrelsen. Rådet önskade få detta utskickat till sig via epost. Sekreterare ordnade detta efter mötet.

Ulla-Britt Hagström
Ordförande